

Instytut Pamięci Narodowej - Poznań

<https://poznan.ipn.gov.pl/pl7/sledztwa/sledztwa/oddzialowa-komisja-w-poznaniu/175693,Sledztwa-zakonczone-skirowaniem-aktu-oskarzenia.html>
01.05.2024, 23:23

Śledztwa zakończone skierowaniem aktu oskarżenia

Zbrodnie komunistyczne

1. Śledztwo w sprawie przeciwko byłemu prokuratorowi Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Zielonej Górze Januszowi Ś. oskarżonemu o to, że w dniu 20 września 1951 roku w Zielonej Górze, jako oficer śledczy tamtejszej Wojskowej Prokuratury Rejonowej a tym samym funkcjonariusz państwa komunistycznego, występując jako oskarżyciel publiczny przed Wojskowym Sądem Rejonowym w sprawie Sr 167/51, dopuścił się zbrodni komunistycznej o znamionach zbrodni przeciwko ludzkości w ten sposób, że nie dopełnił obowiązków w zakresie zapewnienia zgodnej z prawdą materialną prawnokarnej oceny działania Jana K. oskarżonego o działalność antykomunistyczną (S.29.2021.Zk).

W dniu 20 września 2022 roku Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Poznaniu skierowała do Wojskowego Sądu Garnizonowego w Poznaniu akt oskarżenia przeciwko byłemu prokuratorowi Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Zielonej Górze Januszowi Ś.

Januszowi Ś. zarzucono, że w dniu 20 września 1951 roku w Zielonej Górze podzegał skład orzekający Wojskowego Sądu Rejonowego w Zielonej Górze do wydania wyroku skazującego na karę długoletniego więzienia oskarżonego Jana K. za rozpowszechnianie fałszywych wiadomości „godzących w sojusz polsko-radziecki”, mogących wyrządzić istotną szkodę interesom Państwa Polskiego, podczas gdy zachowanie tegoż oskarżonego nie wyczerpało znamion zarzucanego mu przestępstwa.

Jan K. był urzędnikiem zatrudnionym w Rejonowym Urzędzie Likwidacyjnym w Świebodzinie. Wśród zatrudnionych w tym urzędzie osób znajdowali się między innymi byli oficerowie i podoficerowie II Rzeczypospolitej, część z nich pochodziła z regionów anektowanych po wojnie przez ZSRR. Osoby te tworzyły grupę kolegów niekryjących niechęci do ustroju komunistycznego i niemogących pogodzić się z zależnością Państwa Polskiego od ZSRR, czemu częstokroć otwarcie dawali wyraz w rozmowach prowadzonych w pracy i poza nią. Zachowanie Jana K., które stało się przedmiotem oskarżenia o tzw. „szepitaną propagandę”, sprowadzało się do uczestnictwa w spotkaniach towarzyskich w tej grupie, w czasie których opowiadano dowcipy polityczne lub krytycznie oceniano działania władz komunistycznych.

Przeprowadzone przez prokuratora pionu śledczego IPN śledztwo dostarczyło podstaw do przyjęcia, że działania pokrzywdzonego Jana K. nie wyczerpały znamion żadnego z

obowiązujących wówczas przepisów prawa karnego, a zarzuty, które mu postawiono, były wyłącznie konsekwencją tendencyjnych działań komunistycznych organów ścigania, zmierzających do skazania domniemanego „wroga ludu”.

Działanie to było – w ocenie prokuratora OKŚZpNP – aktem bezprawia i represji oraz przejawem prowadzonej przez władze komunistyczne walki politycznej z osobami postrzeganymi jako wrogie ideologicznie, stąd nosi cechy zbrodni komunistycznej i zbrodni przeciwko ludzkości.

Czyny zarzucone w akcie oskarżenia zostały opisane w art. 286 § 1 i art. 26 w zw. z art. 248 § 2 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Kodeks karny z dnia 11 grudnia 1932 r., w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

W dniu 12 października 2023 roku Wojskowy Sąd Garnizonowy w Poznaniu wydał postanowienie o zawieszeniu postępowania karnego wobec płk. w stanie spoczynku Januszowi Ś. na mocy art. 22 § 1 kpk, zgodnie z którym jeżeli zachodzi długotrwała przeszkoda uniemożliwiająca prowadzenie postępowania, a w szczególności jeżeli nie można ująć oskarżonego albo nie może on brać udziału w postępowaniu z powodu choroby psychicznej lub innej ciężkiej choroby, postępowanie zawiesza się na czas trwania przeszkody.